

Verkiezingsprogramma 2010 - 2014

Noordwijkerhout/de Zilk

D66: ja, anders !
D66 wie anders ?

Voorwoord

Een simpele constatering: Noordwijkerhout bestaat uit de inwoners van Noordwijkerhoutdorp en De Zilk. Maar ook: wij vormen Noordwijkerhout, wij bepalen hoe het eruit ziet en of het er goed wonen en werken is. En soms moet het anders. Wij zorgen voor bedrijvigheid. In verenigingen en maatschappelijke instellingen. We nemen daaraan deel als actief deelnemer, cliënt of vrijwilliger. Maar we werken ook in grote en kleine ondernemingen. Wat D66 daaraan wil bijdragen staat in dit programma. En soms vinden we dat het anders moet en kan.

D66 heeft een aantal centrale uitgangspunten:

- *Koester de grondrechten en gedeelde waarden*
- *Vertrouw op de eigen kracht van mensen*
- *Beloon prestatie en deel de welvaart*
- *Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving*
- *Denk en handel ook buiten de eigen grenzen*

D66 stelt de mens centraal: vrij, betrokken, gelijkwaardig en mondig. Wij streven naar een democratische, duurzame en open samenleving, waarin individuele vrijheid even vanzelfsprekend is als sociale cohesie; een samenleving waarin burgers verantwoordelijkheid willen en kunnen nemen voor zichzelf en hun omgeving; een samenleving waarin arbeid, persoonlijke ontwikkeling, vrije tijd en zorg goed te combineren zijn. D66 wil actief kansen scheppen voor mensen om hun talenten te benutten en hun kennis toe te passen. D66 heeft vertrouwen in de beslissingen die mensen nemen over wat hen aan het hart gaat.

D66 heeft en houdt een eigen stijl van politiek bedrijven. Geen politiek gericht op korte termijn en gemakkelijk gewin, maar streven naar beleid dat op de langere termijn het belang van de inwoners van Noordwijkerhout en De Zilk dient. Zijn dat redenen om bij de gemeenteraadsverkiezingen op 3 maart 2010 voor D66 te kiezen? Wij vinden van wel en in de volgende onderdelen gaan we duidelijk maken wat we precies willen met Noordwijkerhout en de Zilk.

We vertrouwen op de eigen kracht en creativiteit van mensen. Mensen zijn in staat om zelf oplossingen te vinden voor hun problemen en van dat vermogen moet het gemeentebestuur dankbaar gebruik maken. Hand in hand daarmee gaat het uitgangspunt dat mensen zelf verantwoordelijk zijn voor het eigen bestaan. Waar dat niet kan springt de overheid bij, maar blijft ook dan een beroep doen op de eigen verantwoordelijkheid

In deze raadsperiode zal de rijksoverheid fors bezuinigen op het gemeentefonds. Dat betekent dat de gemeente veel minder geld te besteden heeft. Die bezuiniging zal zo fors zijn dat er de kaasschaafmethode geen oplossing meer biedt. D66 kiest er niet voor om de bezuinigen door te belasten aan de burger van Noordwijkerhout.

Aan het einde van deze raadsperiode willen we dat de gemeente in een gezonde financiële positie verkeert. Dat betekent dat we soms pijnlijke keuzes maken, maar we zullen onze keuzes daarbij steeds helder voor het voetlicht brengen.

Leidend daarbij is dat de zwaksten in de samenleving recht op bescherming hebben en dat het streven altijd is hen weer onafhankelijk te maken

D66 Noordwijkerhout/De Zilk

Het Bestuur

D66 hecht veel waarde aan de mening van de burger. De inwoners van onze gemeente moeten nauw betrokken worden en zijn bij de voorbereiding van gemeentelijke plannen. Door tijdige en adequate voorlichting moet iedereen de gelegenheid krijgen om mee te denken en mee te praten. En de inbreng van de burger moet serieus genomen worden. Niet alleen tijdens de voorbereiding van de plannen moeten de burgers betrokken worden, ook de uitvoering kan van nuttig advies worden voorzien door de burger. Er zit immers vaak een lange tijd tussen het bedenken en het uitvoeren van plannen.

En als er zaken aan de orde komen waarin het verkiezingsprogramma niet voorziet, dan vindt D66 dat de mening van de burger moet worden gevraagd. Vooral de nieuwe media bieden de mogelijkheid

Voor het gemeentebestuur is het de uitdaging om efficiënt met het geld van de inwoners om te gaan. Het college van B&W vormt het dagelijks bestuur van de gemeente. Voor D66 geldt dat de wethouderstaken evenwichtig worden verdeeld op basis van hun competenties.

Wethouders zitten niet namens een partij in het college, maar namens de raad.

In de regio wordt samengewerkt met andere gemeenten. Door intensievere samenwerking kan het eigene van de streek behouden blijven en kunnen we met recht blijven zeggen dat we in de Bollenstreek wonen. Een goed voorbeeld is de samenwerking in de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM). D66 vindt de verdere uitbouw van de GOM een belangrijke peiler in de verdere economische ontwikkeling van de regio.

Andere vormen van regionale samenwerking zijn nuttig voor zover ze meerwaarde hebben voor Noordwijkerhout, De Zilk en de regio. Het intergemeentelijk samenwerkingsverband "Holland-Rijnland" gaat steeds meer de strategische taken van de gemeente overnemen. Dat gaat soms goed en soms minder goed. D66 is van mening dat de gemeenteraad van Noordwijkerhout zijn kritische houding tegenover dit samenwerkingsverband moet voortzetten. Verdere overdracht van gemeentelijke bevoegdheden aan Holland Rijnland is voor D66 pas bespreekbaar als de basis voor het vertrouwen van Noordwijkerhout in Holland Rijnland aanmerkelijk is verbeterd. Daartoe gaat de gemeente haar rol als opdrachtgever voor regionale taken veel concreter invullen

Voor D66 is groot zeker niet altijd beter. Fusies van gemeenten leiden vaak tot een grotere afstand tussen bestuur en bevolking, meer ambtelijke bureaucratie, en een duurdere overheid (bijvoorbeeld door dure reorganisaties, meer ambtenaren en een duur nieuw gemeentehuis), zonder dat de dienstverlening aan de burgers substantieel verbetert. D66 staat daarom voor het voortbestaan van een zelfstandig Noordwijkerhout..

Zelfstandigheid betekent niet dat de gemeente alle taken zelf moet uitvoeren. Waar anderen de taken beter of voor dezelfde kwaliteit goedkoper kunnen uitvoeren moeten we niet nalaten dat aan anderen over te laten, zo lang de gemeente Noordwijkerhout maar zelf de regie houdt.

Financiën

Inwoners van Noordwijkerhout hebben belang bij een financieel gezonde gemeente. Dat betekent dat voor gemeentelijke diensten de kostprijs moet worden betaald en dat de gemeente geen grote risico's loopt bij de planning en uitvoering van projecten. Dat betekent dat er voldoende reserves zijn om bepaalde plannen uit te voeren (doelreserves), dat er een buffer is op verschillende terreinen als het economisch wat tegenzit (voorzieningen) en dat er voldoende eigen vermogen (algemene reserve) is.

Met dit in het achterhoofd vindt D66 dat:

- Uitgaven pas gedaan kunnen worden als daar een adequate dekking aan ten grondslag ligt. Dat betekent dat er ofwel "gespaard" is of dat de extra uitgaven worden gedekt door extra inkomsten.
- De algemene reserve bekende risico's moet kunnen opvangen zonder onder het wettelijk voorgeschreven minimum te zakken.

De gemeente dient hierop een duidelijk, onderbouwd en consequent beleid te gaan voeren. Met inachtneming van de vorige twee punten mogen de gemeentelijke lasten jaarlijks met niet meer dan het inflatiepercentage stijgen. Gemeentelijke tarieven zijn kostendekkend, de begroting is sluitend, lasten stijgen niet verder dan de indexatie toelaat en pas als het niet anders kan, zullen lasten worden verhoogd.

Openbare orde en veiligheid

Openbare orde en veiligheid zijn niet alleen beleidsterreinen voor de overheid. Ook de burger moet zich inspannen om straten en wijken leefbaar te houden. Dit geldt ook voor inwoners die tijdelijk bij ons verblijven, onder wie veel Oost-Europese arbeidsmigranten. Preventie is een belangrijk onderdeel van een goed veiligheidsbeleid. Verenigingen spelen daarin een belangrijke rol; zij zijn het die mensen bij elkaar brengen en daardoor zorgen voor sociale samenhang in een gemeenschap. Een goed jongerenbeleid is ook behulpzaam bij het terugdringen van overlast. D66 wil beleid ontwikkelen om ook jongeren opvang te bieden die niet in de verenigingen een plek vinden.

Preventief beleid is beleid op langere termijn. Niet altijd zal direct resultaat zichtbaar zijn. Toch is het belangrijk om problemen te voorkomen. Het zwaartepunt van de preventie moet uitgaan naar de reguliere verenigingen. In onze ogen vormen zij het cement van de samenleving.

Ten aanzien van het gebruik van alcohol en drugs moet een preventieve aanpak worden nagestreefd. Voorlichting moet zich niet beperken tot jeugd, maar zeker ook voor ouders en ouderen bedoeld zijn. D66 vindt dat niet uit het oog mag worden verloren dat van een adequaat en voortvarend uitgevoerd handhavingsbeleid een preventieve werking uitgaat. Het verbod op het gebruik van alcohol op de openbare weg dient mede daarom gehandhaafd te worden.

Politie die zichtbaar op straat aanwezig is werkt ook preventief. D66 is van mening dat de gemeentelijk opsporingsambtenaren nuttig werk doen, maar het kan niet zo zijn dat zij de reguliere politie uit het straatbeeld doen verdwijnen. D66 pleit voor terugkeer van de wijkagent.

Verkeer en vervoer

Een knelpunt voor Noordwijkerhout en De Zilk blijft de gebrekkige oost-west-verbindingen. Dit is nu bij uitstek een punt dat in regionaal verband moet worden aangepakt. In samenwerking met andere gemeenten kan er voor gezorgd worden dat deze verbindingen snel gerealiseerd worden. Bestaande verbindingen kunnen worden ontlast door een efficiënt georganiseerd openbaar vervoer. Daarbij mag er verder worden gedacht dan de traditionele grote groene bus. Het is voor D66 onacceptabel dat de regionale NS-stations (Voorhout, Hillegom en Sassenheim) vanuit Noordwijkerhout zo slecht met het openbaar vervoer te bereiken zijn. Voor D66 is het belangrijk dat de Noordelijke Ontsluitingsroute Greenport in deze raadsperiode wordt geconcretiseerd

De Piet Gijzerbrug is al jarenlang een gevaarlijk punt. In de provincie Zuid Holland wordt, mede door een motie van D66, eindelijk serieus gekeken naar veilige alternatieven voor fietsers op deze locatie. In de komende raadsperiode zal D66 de plannen nauwgezet blijven volgen, zodat de veiligheid voor de fietser daadwerkelijk wordt gegarandeerd.

Verkeersveiligheid, met name rond scholen, dient actief te worden aangepakt. Daar hoort ook een ontmoedigingsbeleid bij ten aanzien van het naar school brengen van kinderen met de auto.

D66 heeft kennis genomen van de voorstellen voor een rondweg rond de BAVO en Zeeburg. D66 wil een stap verder gaan en de komende raadsperiode onderzoeken of het mogelijk is om in plaats van een rondweg de N206 om het dorp heen te leiden. De vrijkomende ruimte in het dorp kan dan worden aangewend voor de aanleg van een goede Noord-Zuid verbinding in het dorp (ter ontlasting van de Victoriberg) geflankeerd door woningbouw.

De noord-zuidverbinding door het dorp Noordwijkerhout is voor fietsers niet zonder risico. Veel fietsers, en daar bevinden zich ook veel schoolgaande kinderen onder, moeten gebruik maken van de Victoriberg en in veel gevallen moeten ze deze drukke straat ook oversteken. D66 denkt dat deze route veel veiliger kan door de fietsroute van noord naar zuid door het dorp te laten lopen via de Dorpsstraat, de Guldemondvvaart, via een nieuw aan te leggen fiets-/voetgangersbrug over de Guldemondvvaart, vervolgens over de Simon Emtinckstraat, waarna de route verder gaat over de parallelweg naast de Gooweg of richting de Regenboogschool via de v.d. Weijdenlaan.

Met een geringe investering kan zo een veilige fietsroute worden gecreëerd.

Economische zaken

Het Offensief van Teylingen (een uitwerking van het Pact van Teylingen) is een uniek samenwerkingsverband tussen diverse partijen in de streek. Alle hebben hetzelfde doel: het behoud van de Bollenstreek.. Samen met de sector moet er een plan worden ontwikkeld dat leidt tot een levensvatbare bedrijfstak. Dogmatisch vasthouden aan getallen is voor D66 geen uitgangspunt.

De bollenteelt is beeldbepalend voor de Bollenstreek. Zonder een voldoende areaal aan bollen is er geen levensvatbare bollenteelt mogelijk en verdwijnt ook de economische bedrijvigheid die daarmee samenhangt. De streek wordt daarin ondersteund door rijksbeleid. We zijn in de Nota Ruimte aangewezen als "greenport" (een tuinbouwlocatie van internationaal belang). D66 juicht dat toe en aanvaardt de beperkingen die dat met zich meebrengt voor de woningbouw. D66 zal zich inzetten voor het behoud van de Bollenstreek met dynamische economische activiteit.

Ten behoeve van de werkgelegenheid moet de gemeente Noordwijkerhout een actief beleid blijven voeren om nieuwe bedrijven zich te laten vestigen in de gemeente of de streek. Het aanstellen van een bedrijvencontactfunctionaris kan de lokale economie helpen versterken. Wel moet worden voorkomen dat er ruimte in de streek onttrokken wordt aan de bollenteelt. Bestaande bedrijventerreinen mogen dan ook niet worden uitgebreid ten koste van bollengrond. Regionale samenwerking kan bijdragen aan het efficiënt benutten van de beschikbare ruimte.

NH Leeuwenhorst draagt relatief veel bij aan de gemeentelijke begroting via de toeristenbelasting. Naast de werkgelegenheid in de bollensector en het toerisme is het van belang de basis van de Noordwijkerhoutse economie te verbreden. Ook voor hoger opgeleiden dient Noordwijkerhout voldoende werkgelegenheid te bieden. De gemeente dient actief de vestiging van bedrijven in de zakelijke dienstverlening te stimuleren. Daarnaast kan samenwerking Noordwijkerhout en Noordwijk nadrukkelijker op de kaart zetten als "congresregio".

Ondernemers moeten in de gelegenheid worden gesteld ook op zondag te ondernemen. Dat betekent dat in deze raadsperiode winkels op zondag open kunnen zijn.

Onderwijs

De primaire verantwoordelijkheid voor opvoeding en vorming ligt altijd bij ouders en verzorgers, maar de rol van het onderwijs is ook heel belangrijk. Een wezenlijk onderdeel daarvan is het bijbrengen van normen en waarden. Daarom mag er op de kwaliteit van het onderwijs absoluut niet ingeleverd worden.

De gemeente beheert alle schoolgebouwen en moet ervoor zorgen dat het gebruik van die gebouwen zo doeltreffend en doelmatig mogelijk is. Dat moet vanzelfsprekend in nauw overleg met alle belanghebbenden worden geregeld. Leegstand moet zoveel mogelijk worden vermeden. In deze raadsperiode zijn de Prinsenhof en de Victorschool adequaat gehuisvest. Daarbij wordt ook de situatie van de Ireneschool betrokken en er wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheid om meerdere scholen van één gebouw gebruik te laten maken. Gymzalen moeten efficiënt worden gebruikt. In dat licht is het voor D66 geen vereiste dat elke school over een eigen gymzaal beschikt.

Welzijn

Uitgangspunt bij dit beleid is dat er een goed evenwicht moet zijn tussen, aan de ene kant, de eigen verantwoordelijkheid en initiatief en aan de andere kant, daar waar dat faalt, ondersteuning kan worden geboden door de overheid als mensen niet meer in staat zijn om (volledig) voor zichzelf te zorgen.

Om iedereen die dat wil zo lang mogelijk in de eigen woonomgeving te laten blijven, moeten voldoende en betaalbare voorzieningen worden getroffen. Veel ouderen willen, met de daarbij behorende voorzieningen, graag kleiner en in het centrum wonen.

Om efficiëntievoordelen te behalen is D66 voorstander van het uitvoeren van de WMO in regionaal verband. Het vaststellen van het beleid blijft voorbehouden aan de eigen gemeenteraad. Die is immers het best in staat de lokale behoeften in te schatten. Bij aanbestedingen moet kwaliteit ook één van de criteria zijn waarop besloten wordt wie de zorg gaat uitvoeren. Er wordt geen werk/zorg gegund aan de aanbieder die zich uitsluitend op prijs onderscheidt.

D66 wil bevorderen dat de ontwikkeling van een woonservicegebied rond Puyckendam in deze raadsperiode wordt afgerond.

Cultuur, recreatie en sport

Sport is belangrijk. Vanuit het oogpunt van volksgezondheid is regelmatig bewegen belangrijk. Ook om de sociale samenhang in de gemeenschap te bevorderen is sport van groot belang.

Sociale samenhang in de dorpen wordt in belangrijke mate bevordert door de verenigingen. Dat kunnen sportverenigingen zijn, maar ook verenigingen die een meer sociaal cultureel doel hebben. Daar vinden jongeren, maar ook volwassenen een plek om leuke dingen te doen. Het subsidiebeleid zal zich vooral op de jongeren richten en D66 wil dat in de

komende raadsperiode deze subsidies meer evenredig over de verschillende groepen worden verdeeld.

D66 vindt dat de gemeente in de komende raadsperiode ernaar moet streven om niet alleen de jeugd te betrekken bij sport en culturele uitingen, maar ook ouderen. Gericht beleid in samenwerking met adequate vervoersvoorzieningen kan er toe bijdragen dat ook ouderen kunnen (blijven) deelnemen aan sportieve en culturele activiteiten.

Vrijwilligers spelen een belangrijke rol in organisatie en uitvoering van dergelijke activiteiten. D66 vindt dat vrijwilligers daadwerkelijk gesteund moeten worden. Te denken valt hierbij aan gerichte subsidies van activiteiten waar vrijwilligers bij betrokken zijn.

In deze raadsperiode wordt onderzoek gedaan naar de vraag of de Schelft nog voldoet aan de eisen die de gemeenschap stelt. Het nut moet tegen de kosten worden afgewogen.

Milieu

Goed onderhoud van het openbaar groen blijft ook in deze raadsperiode van belang. Het zorgt voor een prettige uitstraling en draagt er mede toe bij dat inwoners zich thuis voelen in hun eigen woonomgeving. Het onderhoud van het groen in eigen beheer door buurten en wijken kan een extra impuls geven aan het onderhoud en aan de sociale samenhang.

D66 is van mening dat er in deze periode werk gemaakt moet worden van de klimaatsdoelstellingen. De gemeente ontwikkelt plannen om de vergroening van de huishoudens te helpen stimuleren en geeft zelf het goede voorbeeld op het terrein van de vergroening van de activiteiten.

Ruimtelijke ordening

Bij bouw- en bestemmingsplannen moeten de volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- het dorpskarakter van het centrum van Noordwijkerhout handhaven door onder andere behoud van historische bouwwerken en beperking van hoogbouw tot maximaal 10 meter nokhoogte
- het betrekken van belanghebbenden en belangstellenden bij de planvorming,
- voldoen aan de eisen die minder valide burgers aan hun leefomgeving stellen,
- bieden van sociale veiligheid, zorg voor voldoende speelgelegenheid, ontmoetingsplaatsen en groenvoorzieningen,
- Nieuwbouwprojecten moeten volgens het concept van aanpasbaar bouwen worden ontworpen.
- jongerenhuisvesting zal ook in de huurmarkt nadrukkelijk de aandacht moeten krijgen.
- In deze raadsperiode wordt een start gemaakt met de ontwikkeling van de Zoutopslag.

Bij de mogelijke ontwikkeling van het voormalige Bavoterrein tot woonlocatie dienen de volgende randvoorwaarden in acht worden genomen:

De gemeente houdt de regie over de inrichting van het gebied.

- Bij de keuze van het zorgaanbod is uitgangspunt dat zorg niet mag omslaan in overlast
- Als integratie een uitgangspunt voor de geestelijke gezondheidszorg vormt leidt dat ook tot verantwoordelijkheden van BAVO-Parnassia, Rivierduinen en het Raamwerk naar de samenleving. De Dierenhoeve en de Engelse tuin moeten worden ingepast. Daarnaast verdienen de ontwikkelingen rond het Pesthuis een serieuze kans.
- De aangeboden zorg is uitsluitend voor de eigen regio. Er wordt geen gespecialiseerd bovenregionaal zorgaanbod gedaan
- De parkeernorm moet worden verhoogd. De realiteit is dat er meer auto's per huishouden zijn. Zeker nu in de toekomst niet meer het bezit, maar het gebruik van de auto gaat worden belast, zullen mensen eerder de keus hebben de auto thuis te laten. Daar moet dan ook plaats voor zijn.

Voor bedrijventerreinen geldt, dat herontwikkeling altijd gaat voor het nieuw ontwikkelen van bedrijventerreinen. Daarnaast moet er ook rekening worden gehouden met vestigingsmogelijkheden voor bedrijven in de zakelijke dienstverlening.